

CY000NIC132 - ΠΟΤΑΜΙΟ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΤΙΚΟ ΦΡΑΓΜΑ ΑΝΑΣΧΕΣΗΣ Π.ΓΙΑΛΙΑ - ΚΟΤΣΙΑΤΗΣ

Περιγραφή

Ο όρος Ποτάμιο Εμπλουτιστικό Φράγμα Ανάσχεσης (ΠΕΦΑ) περιγράφει μικρά φράγματα (δήματα) που κατασκευάστηκαν σε ποτάμια για περιοδική κατακράτηση των ρεόντων υδάτων, για σκοπούς εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφορέων και/ή μείωση πλημμυρικών φαινομένων. Συχνά κατασκευάζονται με τη χρήση συρματοκιβωτίων με πέτρες (gabion) κάθετα στη ροή του ποταμού.

Το ΠΕΦΑ του ποταμού Γιαλιά στο Κοτσίατη NIC132 βρίσκεται στη κοίτη του ομώνυμου ποταμού. Κατά μήκος του ίδιου ποταμού υπάρχουν ακόμα 16 ΠΕΦΑ και ένας υδατοφράκτης (Κοτσίατη NIC017). Στη θέση του ΠΕΦΑ, υπήρχε παλιό ρυθμιστικό φράγμα το οποίο κατέρρευσε και κατασκευάστηκε νέο «ποταμόφραγμα» στα πλαίσια του Έργου Life Plus “Βελτιώνοντας την κατάσταση διατήρησης των ειδών πανίδας στην Κύπρο: Από την αποκατάσταση των μικροενδιαιτημάτων των ειδών έως τη συνεκτικότητα του οικολογικού τοπίου- ICOSTACY” (1). Το ΠΕΦΑ τροφοδοτείται από τη ροή του ποταμού και η παρουσία του νερού είναι εποχική. Βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Αγ.Βαρβάρας, σε απόσταση 1.98km βόρεια του κέντρου της κοινότητας Κοτσίατη που είναι ο πλησιέστερος οικισμός. Η βλάστηση του υγροτόπου περιλαμβάνει τα θαμνώδη και δενδρώδη είδη *Nerium oleander*, *Vitex agnus-castus*, *Crataegus azarolus*, *Rubus sanctus*, *Tamarix* sp., υγρολιβαδική με *Juncus* sp. και καλαμιώνες από *Arundo donax*. Στη πανίδα του υγροτόπου απαντώνται τα τρία είδη αμφιβίων *Hyla savignyi*, *Pelophylax bedriagae* και *Bufo viridis*, δυο είδη ψαριών *Carassius auratus*, *Gambusia affinis* και πέντε είδη πτηνών το *Tringa nebularia*, *Ardea purpurea*, *Fulica atra*, *Cettia cetti* και *Parus major*.

Βιβλιογραφικές αναφορές σημειώνουν την παρουσία της νεροχελώνας *Mauremys rivulata*, στο ΠΕΦΑ, για την οποία εκπονήθηκαν δράσεις διατήρησης των ενδιαιτημάτων της. Πλευρικά του υγροτόπου υπάρχει ενημερωτική πινακίδα για τις δράσεις διατήρησης των σημαντικών ερπετών που απαντώνται στο ΠΕΦΑ. Περισσότερες πληροφορίες για το Έργο είναι αναρτημένες στην «Αρχειοθήκη» του Υγροτόπου και στη σελίδα του Έργου (2).

Η νεροχελώνα περιλαμβάνεται στα Παραρτήματα II και IV της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την προστασία Οικοτόπων και Ειδών 92/43/ΕΟΚ, στο Παράρτημα II της Σύμβασης της Βέρνης. Επίσης προστατεύεται από τον εθνικό νόμο Ν.153(Ι)/2003. Η κατάσταση διατήρησης της νεροχελώνας στην Κύπρο έχει χαρακτηριστεί ως μη-ικανοποιητική-κακή (U2) (3). Το ΠΕΦΑ εμπίπτει στον Τόπο Κοινοτικής Σημασίας του δικτύου Natura 2000 «Άλυκος Ποταμός - Άγιος Σωζόμενος» με κωδικό CY2000002 (δορυφορικό πολύγωνο που εντάχθηκε στο δίκτυο για την προστασία της νεροχελώνας). Πολύ κοντά στις όχθες του ΠΕΦΑ υπάρχει παλιός κατεστραμμένος νερόμυλος. Την ημέρα της επιτόπιας επίσκεψης το ΠΕΦΑ υπερχείλιζε. Η βιολογική αξία του υγροτόπου χαρακτηρίζεται ως μεγάλη.

Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 18/03/2015

Απογραφείς: Α. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης

(1) Οίκος (2011). Τεχνική έκθεση για την κατασκευή τεσσάρων (4) υδατοσυλλογών (ponds) και ενός (1) ποταμοφράκτη (weir) για την διατήρηση των ενδιαιτημάτων επιλεγμένων ερπετών στη Κύπρο (Δράση A2 Έργου LIFE09NAT/CY/000247).

(2) ICOSTACY- http://www.moa.gov.cy/moa/icostacy/icostacy.nsf/index_gr/index_en (Πρόσβαση 08/15).

(3) EIONET- EEA

<http://bd.eionet.europa.eu/article17/speciesreport/?group=QW1waGliaWFucyAmfJlcHRpbGVz&country=CY@ion=> (Πρόσβαση 08/15)

Βιβλιογραφική Παραπομπή στο Υγροτόπιο Κύπρου:

Παπαθεοδούλου Α., Σεργίδης Λ., Μιχαήλ Κ., Emirzade T., Βίκτωρα Μ., Αναστάση Α. 2015 – (συνεχής ενημέρωση): Υγροτόπιο Κύπρου- Απογραφή των Κυπριακών Υγροτόπων. Δημοσιεύεται στο <http://www.cypruswetlands.org>, πρόσβαση [ημερομηνία].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Εσωτερικός
Τύπος υγρότοπου:	Τεχνητός
Φυσικός / Τεχνητός:	Ποτάμιο εμπλουτιστικό φράγμα ανάσχεσης
Περιοχή (Ha):	0.18157
Hydrological interaction with other wetland:	Ναί - NIC109, NIC113,
Αλατότητα νερού:	Γλυκό
Είσοδος γλυκού νερού:	Χείμαρρος / Ρύακας
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος ελεγχόμενη από υπερχειλιστή
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	76 - 95
Υδροπερίοδος:	Εποχική

Γεωγραφική πληροφορία

Επαρχία:	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Municipality/Community:	ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
Coordinates (WGS84):	33.338470 E - 34.999150 N

Βιολογική σημασία

Βιολογική σημασία:	Μεγάλη
--------------------	--------

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
2 -- Λιμνούλες αγροκτημάτων για άρδευση φυτών και εξασφάλιση νερού σε ζώα καθώς και μικρές δεξαμενές (< 80 στρέμματα)	> 95

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας	Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Περιοχή Natura 2000	Ειδική Ζώνη Διατήρησης	ΑΛΥΚΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ – ΑΓ. ΣΩΖΟΜΕΝΟΣ	CY2000002	100	
Πολεοδομικό καθεστώς	Άλλο		Z3	100	

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες, Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημικές Υπηρεσία	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση πλημμυρικών φαινομένων		
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση υδάτων		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Παροχή ενδιαιτημάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
090 = Άλλες δραστηριότητες διατήρησης	Μεγάλη
490 = Άλλες αστικές, βιομηχανικές και συναφείς δραστηριότητες	Μικρή
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεγάλη

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
090 = Άλλες δραστηριότητες διατήρησης	Μικρή
105 = εκτατικές καλλιέργειες	Μεσαία
107 = δενδρώδεις καλλιέργειες	Μικρή
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεσαία

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Θαμνώδης / Δενδρώδης	
Υγρολιβαδική	
Υπερδατική	

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
Arundo donax	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Crataegus azarolus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Juncus sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Nerium oleander	Συνκυρίαρχο	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Rubus sanctus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Tamarix sp.	Συνκυρίαρχο	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Vitex agnus-castus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
Tringa nebularia (Gunnerus, 1767)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Ardea purpurea (L., 1766)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Fulica atra (L., 1758)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Cettia cetti (Temminck, 1820)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Parus major (L., 1758)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015

Ερπετά	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Mauremys rivulata (Valenciennes, 1833)		Οίκος (2011)

Αμφίβια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Hyla savignyi (Audouin, 1827)		A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Pelophylax bedriagae (Pallas 1771)		A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015
Bufo viridis (Laurenti, 1768)		A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015

Ψάρια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Carassius auratus (Linnaeus, 1758)		A. Παπαθεοδούλου, Κ. Αριστείδου, Λ. Σεργίδης, 18/03/2015

Αναφορές

EIONET- EEA

<http://bd.eionet.europa.eu/article17/speciesreport/?group=QW1waGliaWFucyAmIFJlcHRpbGVz&country=CY®ion>
(Πρόσβαση 08/15)

ICOSTACY- http://www.moa.gov.cy/moa/icostacy/icostacy.nsf/index_gr/index_en (Πρόσβαση 08/15).

Οίκος (2011). Τεχνική έκθεση για την κατασκευή τεσσάρων (4) υδατοσυλλογών (ponds) και ενός (1) ποταμοφράκτη (weir) για την διατήρηση των ενδιαιτημάτων επιλεγμένων ερπετών στη Κύπρο (Δράση Α2 Έργου LIFE09NAT/CY/000247).

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

NIC132

**ΠΟΤΑΜΙΟ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΤΙΚΟ ΦΡΑΓΜΑ ΑΝΑΣΧΕΣΗΣ Π.ΓΙΑΛΙΑ - ΚΟΤΣΙΑΤΗΣ /
GIALIAS RECHARGE WEIR - KOTSIATIS****Πρόγραμμα απογραφής των υγροτόπων της Κύπρου / Inventory of the wetlands of Cyprus**

Δεδομένα Χάρτη: Google, DigitalGlobe

Map Data: Google, DigitalGlobe

 Όρια Υγροτόπου / Wetland's Boundaries

TERRA CYPRIA
Το Κτηνιατρικό Ινστιτούτο της Κύπρου
The Cyprus Veterinary Foundation
Κέντρο Ζώων Κόπης / Vet Center

ΥΓΡΟΤΟΠΙΟ
Κύπρου